

- умовах поглиблення євроінтеграційних процесів: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (17-18 травня 2017 р.) / гол. ред. Т. Д. Щербан. – Мукачево : РВВ МДУ, 2017. – С.121-123.
5. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням. – К. : Алерта, 2011. – 696 с.

ФЕНЧАК Л. М.,
ФУРДЕЛА К. Ю.

Мукачівський державний університет, Україна

ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК ЯК БАЗОВА СКЛАДОВА КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ПЕДАГОГА

Під поняттям «компетентнісний підхід» розуміється спрямованість освітнього процесу на формування та розвиток ключових (базових, основних) і предметних компетентностей особистості. Результатом такого процесу буде формування загальної компетентності людини, що є сукупністю ключових компетентностей, інтегрованою характеристикою особистості. Така характеристика має сформуватися в процесі навчання і містити знання, вміння, ставлення, досвід діяльності й поведінкові моделі особистості. Компетентнісний підхід в освіті пов'язаний із особистісно орієнтованим і діяльнісним підходами до навчання, оскільки стосується особистості учня й може бути реалізованим і перевіреном тільки в процесі виконання конкретним учнем певного комплексу дій. Він потребує трансформації змісту освіти, перетворення його моделі, яка існує об'єктивно, для «всіх» учнів, на суб'єктивні надбання одного учня, що їх можна виміряти [1].

У сучасних педагогічних дослідженнях «професійний саморозвиток» тлумачать як основну рису найвищого рівня професіоналізму (Н. Кузьміна); як професійне становлення педагога, що відбувається впродовж усього життя (В. Орлов); як процес підвищення рівня професійно-педагогічної компетенції відповідно до зовнішніх соціальних вимог та умов професійної діяльності (І. Краснощок); як складний, багатогранний процес зростання, інтеграції й реалізації в педагогічній діяльності професійно значущих особистісних якостей і здібностей, професійних знань і вмінь (О. Гандабура). Принцип саморозвитку покладений в основу особистісного та професійного розвитку, що зумовлює продуктивне професійне становлення й перетворення фахівця на професіонала.

У результаті дослідження встановлено, що готовність майбутніх педагогів до професійного саморозвитку розглядається сучасними вченими (Ф. Бистрюкова, В. Ільчук, О. Пехота, Г. Полоз, Т. Стрільєвич, Т. Тихонова, П. Харченко та ін.) переважно як інтегративна властивість особистості, що виникає внаслідок інтеграції мотивів, потреб, цінностей, професійної самосвідомості, системи психолого-педагогічних, методичних та спеціальних знань, умінь і навичок; прагнення до творчої самореалізації, бажання досягти високих результатів у виконанні професійної діяльності [2].

Вивчаючи професійний саморозвиток як базову складову професійної компетентності майбутнього педагога, у контексті нашого дослідження визначаємо це поняття як безперервний, цілеспрямований процес особистісного та професійного зростання, спрямований на підвищення рівня власної професійної

компетенції шляхом удосконалення професійно значущих якостей, умінь і навичок та реалізації творчих здібностей відповідно до соціальних вимог з метою досягнення значних результатів у майбутній професійній діяльності [3].

Сутнісними компонентами, що відображають специфіку його реалізації, на нашу думку, є такі: *самопізнання* як процес пізнання власних рис та якостей, особливостей перебігу пізнавальних процесів особистості; *самовизначення* як спрямованість на визначення своїх здібностей, можливостей, системи цінностей, намірів та прагнень; *самоорганізація* як цілеспрямована регуляція навчальних дій (самоаналіз, самоконтроль, саморегуляція, самооцінка); *самовиховання* як свідомо діяльність людини, спрямована на зміну своїх якостей відповідно до соціальних цінностей та орієнтацій; *самоактуалізація* як прагнення до постійного виявлення й розвитку особистісних потенційних можливостей та до їх реалізації; *самовдосконалення* як процес підвищення рівня власної професійної компетенції [4].

Спираючись на наукове обґрунтування особливостей професійної діяльності майбутніх менеджерів освіти та сучасні парадигми розвитку вищої педагогічної освіти, готовність до професійного саморозвитку майбутніх менеджерів освіти визначено нами як професійно важливу якість особистості студента, яка характеризується позитивним ставленням до майбутньої професійної діяльності, що формується в процесі самостійного поглиблення фахових знань та розвитку професійної компетентності.

Список використаних джерел

4. Барно О. Деякі концептуальні підходи до формування фахівців XXI століття / О. Барно // Імідж сучасного педагога. – 2004. – № 7. – С. 3–8.
5. Єрохін, С. А. Концепція професійної мотивації студентів як фактору конкурентності на ринку праці / Єрохін С.А., Нікітін Ю.В., Нікітіна І.В. // Юридична наука. – 2011. – №1. – С. 20-28.
6. Ничкало, Н. Професійний розвиток особистості: концептуальні засади і перспективи досліджен / Н. Ничкало // Педагогіка і психологія. – 2015. – № 1. – С. 5–13.
7. Чемерис І. Нові вимоги до спеціаліста: поняття компетентності й компетенції / І. Чемерис // Вища освіта України. – 2006. – № 2. – С. 84–88.

ФЕНЬОВ Я.І.,
ШИПОВИЧ М.В.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету, Україна

НАУКОВІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗА КОНЦЕПЦІЄЮ НУШ

Будь-яке середовище чинить певний вплив на людину (позитивний чи негативний). У педагогічному контексті цей вплив може бути стихійним і керованим (спеціально організованим, цілеспрямованим). Тому в умовах навчально-виховного процесу загальноосвітнього навчального закладу надзвичайно важливо домогтися організації саме такого освітнього середовища, яке б сприяло розвитку особистісних цінностей зростаючої особистості і характеризувалося

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>